

**Onderwerp**

Advies structurele taakinfilling Sociaal Domein

**Adviseur** : B. Boelens  
**Programma** : 4 & 6  
**Portefeuillehouder** : A. Logemann

**Datum B&W** : 25 januari 2022  
**Datum Raad** : 8 februari 2022  
**Openbaar** : ja

---

**Aan de Raad****Aanleiding**

Uw raad heeft in de vergadering van 14 december 2021 ingestemd met een overbruggingskrediet voor de inhuur sociaal domein. Eén van de belangrijkste opdrachten hiervan is om een advies te geven op de volgende vraag:

*Welke capaciteit (intern en extern) heeft Rozendaal nodig om het sociaal domein structureel duurzaam uit te voeren c.q. te organiseren?*

In bijlage 1 vindt u drie uitgewerkte scenario's met bijbehorende kosten voor een toekomstbestendige invulling van het sociaal domein. Daar vindt u ook het advies en de aanbevelingen van de extern adviseur om te kiezen voor scenario 2 Opgavegericht. De keuze voor dit scenario is door het college overgenomen. Hieronder de drie scenario's op hoofdlijnen benoemd:

1. *Beheergemeente 2.0*

Alle beleidstaken blijven in eigen beheer. We gaan door op de huidige voet, met extra capaciteit. Dit kost 1,44 fte meer dan de huidige bezetting. De meerkosten hiervan zijn € 164.000 op jaarbasis. In tegenstelling tot de andere scenario's ziet het college in deze variant geen besparingsmogelijkheid in efficiency door uitbesteding door Rheden.

2. *Opgavegericht*

Beleidsstaken op de grote beleidsterreinen inclusief bestuurlijke advisering (o.a. Jeugd, Wmo & Participatie) worden uitbesteed aan de gemeente Rheden. Rozendaal doet lokale taken waarop zij invloed kan uitoefenen (o.a. welzijn, publieke gezondheid, subsidies). Dit scenario vergt volgens het externe advies 0,94 FTE meer dan de huidige bezetting (meerkosten € 100.000). Ons college denkt echter dat met een iets andere taakschikking en efficiencyvoordelen een budget van € 89.000 (0,78 FTE) volstaat (zie ook argument 1.4).

3. *Regie- & contractgemeente*

Alle beleidstaken worden uitbesteed aan de gemeente Rheden. Rozendaal voert contractmanagement op uitbesteede taken. Uitvoering van scenario 3 vergt structureel 0,93 fte meer dan de huidige bezetting. Daarmee komen we uit op ongeveer eenzelfde budgetplafond als bij scenario 2. De meerkosten hiervan zijn volgens het externe advies € 99.000. Ook in dit scenario ziet het college een besparingsmogelijkheid in de orde van grootte van ongeveer het bedrag in scenario 2 (€ 11.000), waardoor we uitkomen op een bedrag van € 88.000 (0,77 FTE).

| Scenario              | taken in Rozendaal                                            | Taken in Rheden                            |
|-----------------------|---------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|
| 1. Beheergemeente 2.0 | alle lokale en regionale taken + opdrachtgeverschap Rheden    | geen                                       |
| 2. Opgavegericht      | alle lokale taken + opdrachtgeverschap, enkele regionale taak | regionale beleidstaken                     |
| 3. Regie en contract  | enkele lokale taak + opdrachtgeverschap                       | alle regionale beleidstaken + lokale taken |

|                       | FTE Totaal |        |             | Extra FTE en kosten |        |             |                |
|-----------------------|------------|--------|-------------|---------------------|--------|-------------|----------------|
|                       | Rozendaal  | Rheden | totaal      | Rozendaal           | Rheden | Totaal      | Kosten*        |
| 1. Beheergemeente 2.0 | 2,50       | 0      | <b>2,50</b> | 1,44                | 0      | <b>1,44</b> | <b>164.000</b> |
| 2. Opgavegericht      | 1,33       | 0,51   | <b>1,84</b> | 0,27                | 0,51   | <b>0,78</b> | <b>89.000</b>  |
| 3. Regie en contract  | 0,84       | 0,99   | <b>1,83</b> | -0,22               | 0,99   | <b>0,77</b> | <b>88.000</b>  |

\* Voor extra fte op basis van schaal 10

## Gevraagde beslissing

1. Kennis te nemen van het externe Advies structurele taakinvoering Sociaal Domein;
2. Te kiezen voor scenario 2 'Opgavegericht' voor het Sociaal Domein, vooruitlopend op een nog te kiezen organisatiestrategie voor de hele organisatie;
3. In afwijking van het advies het jaarlijkse aanvullende budget te bepalen op € 89.000 voor de structurele taakinvoering conform scenario 2;
4. Het definitief te begroten bedrag voor dit scenario voor de tweede helft van het jaar 2022 te verwerken in de betreffende Turap;
5. Het definitief jaarlijks te begroten bedrag voor 2023 en verder te verwerken in de Kadernota 2023-2026.

## Wat willen we bereiken?

Door een keuze te maken voor scenario 2 'Opgavegericht' voor een structurele taakinvoering en het daarvoor benodigde budget beschikbaar te stellen, kan worden gestart met het realiseren van een structurele taakinvoering waarbij de gemeente Rozendaal meer grip krijgt op haar taken in het Sociaal Domein en waardoor een gezondere werklust ontstaat. Ook kan gestart worden met de onderhandeling met de gemeente Rheden over de concretisering van het gewenste scenario.

## Argumenten

### 1.1 De gemeente is nu onvoldoende in controle over haar wettelijke taken en financiën

Als gevolg van onvoldoende capaciteit en expertise voor de invulling van het opdrachtgeverschap naar Rheden én het moeten volgen en beheren van meer dan 10 wetten, is de gemeente Rozendaal niet in control. Door gebrek aan capaciteit is Rozendaal niet betrokken aan de 'voorkant' van

ontwikkelingen op bijna alle sociale beleidsterreinen en is er onvoldoende zicht op de kosten voor uitvoering en ingezette zorg (door Rheden namens Rozendaal). Hierdoor zijn wij al een aantal keren verrast door financiële tegenvallers en hebben wij deadlines voor (regionale) besluitvorming gemist. De risico's hierop nemen toe als gevolg van het groter wordende takenpakket (beschermd wonen en wet inburgering) en reeds ontstane achterstanden.

### *1.2 De huidige werklast is te hoog*

In 2015 zijn met de 3D's (Jeugdwet, Participatiewet en nieuwe taken Wmo) veel extra taken naar de gemeenten toegekomen. Per 1-1-2022 worden vanuit de Wet inburgering weer taken bij de gemeenten neergelegd. Ook Beschermd Wonen wordt niet langer door de centrumgemeente gedaan, maar wordt een taak van alle gemeenten. De (beleids)capaciteit in Rozendaal is nagenoeg dezelfde als voor 2015, ondanks de extra 6 uren voor de pilot jeugdbeleid die we bij de gemeente Rheden afnemen. Dit zorgt voor een te hoge werkdruk en een ongezonde werklast. Dit brengt onder andere risico op uitval met zich mee. De portefeuillehouder dicht een aantal ambtelijke gaten en werkt nu mee als meewerkend voorman, om de werknemer enigszins te ontlasten. De gemeente heeft als goed werkgever de verplichting om zorg te dragen voor een gezonde werklast.

### *1.3 Scenario 2 biedt meeste publieke waarde (invloed op lokale zaken dichtbij de inwoner) tegen de beste prijs en biedt de mogelijkheid om mee te bewegen richting de nog te kiezen organisatiestrategie.*

Door bewust keuzes te maken over wat we zelf doen, wat we uitbesteden en wat we aansturen als opdrachtgever ontstaat meer duidelijkheid over het takenpakket en de opgave van Rozendaal. In scenario 2 kiezen we ervoor het opdrachtgeverschap te versterken met het werven van een deeltijdmedewerker van wie contractmanagement een belangrijke taak is. De extra capaciteit zorgt ervoor dat de taken die Rozendaal zelf uitvoert en regisseert met meer aandacht en kwaliteit gedaan kunnen worden, zodat Rozendaal meer grip krijgt op de taken in het sociaal domein. De omvang van deze deeltijdfunctie schatten wij in op ongeveer 16 uren.

Het ander deel van extra capaciteit willen wij inhuren bij de gemeente Rheden. De precieze kosten en omvang zijn afhankelijk van de onderhandeling met Rheden. Het college werkt voor de totale kosten van de nieuwe medewerker en extra beleidscapaciteit bij de gemeente Rheden met een budget van € 89.000.

In scenario 2 wordt slim samengewerkt met het ambtelijk apparaat en de expertise van de gemeente Rheden. Omdat Rheden voor de eigen gemeente al veel capaciteit beschikbaar stelt voor regionaal beleid en de gemeente Rozendaal het beleid van Rheden volgt, ontstaan efficiencyvoordelen. Rheden heeft enkel extra werk in het adviseren van het college van B&W in Rozendaal over noodzakelijke besluitvorming rond de uitbestede taken. Rozendaal hoeft ambtelijk niet meer aanwezig te zijn bij regionale overleggen.

De belangrijkste argumenten voor het kiezen van scenario 2 zijn:

1. Efficiencyvoordelen bij regionale taken waarop je weinig invloed hebt;
2. Autonomie op lokale zaken en kans op het betrekken van inwoners bij lokale opgaven;
3. Vermindert de kwetsbaarheid van de organisatie doordat meer dan één werknemer bezig is in Rozendaal met taken Sociaal Domein;
4. Flexibiliteit om mee te bewegen met nog vast te stellen organisatiestrategie. Scenario 2 biedt de mogelijkheid om het takenpakket aan te passen.

*1.4 Het college denkt dat een efficiencyvoordeel geboekt kan worden in de regionale taken en stelt daarom het budget met ruim € 11.000 naar beneden bij tot € 89.000.*

Het college steunt het advies, maar vindt de jaarlijkse extra kosten erg hoog gelet op de Rozendaalse maat. Door een taakverschuiving en door slimme en efficiënte samenwerking denkt het college dat er een kostenbesparing is te boeken op de capaciteit voor regionale taken. Dit resulteert in een extra bedrag van € 89.000 (0,78 FTE)<sup>1</sup>.

### Kanttekeningen

*1. De meerkosten voor de structurele taakinfilling sociaal domein is fors voor Rozendaalse begrippen*

Het vraagt op Rozendaalse schaal een stevige financiële investering om de taken in het sociaal domein op een verantwoorde en duurzame wijze in te vullen (financiële en juridische grip, lokaal maatwerk en verantwoorde werklast). Daarom heeft het college kritisch gekeken naar besparingsmogelijkheden en daarvoor ook een bedrag van € 11.000 ingeboekt. Een lager budget leidt volgens ons tot het niet halen van de doelstelling en dus risico's in de bedrijfsvoering. Ook zal het tot gevolg hebben dat de verantwoordelijk wethouder (nog) meer ambtelijk werk zal moeten doen. Het is de vraag of een aanstelling van 0,5 FTE dan voldoende is voor de wethouder.

*2. Rheden moet bereid zijn taken over te nemen*

De drie scenario's zijn ontstaan vanuit Rozendaals perspectief. Om twee van de voorgestelde scenario's te realiseren is de bereidheid van de gemeente Rheden om taken in mandaat uit te voeren noodzakelijk. De eerste gesprekken met een ambtelijke vertegenwoordiging kunnen rekenen op een constructieve houding van de gemeente Rheden.

*3. Rheden en Rozendaal moeten het eens worden over de kosten voor het takenpakket*

Indien de gemeente Rheden bereid is taken over te nemen, moeten beide gemeenten het eens worden over de capaciteit en kosten die ermee gemoeid zijn. Voor ons college zijn is het budget van € 89.000 het richtsnoer. Het risico bestaat dat we minder kunnen uitbesteden dan we zouden willen. De inschatting qua benodigde capaciteit is gedaan vanuit Rozendaals perspectief. Dit is gedaan op basis van de ervaring die is opgedaan met het samenwerken tussen beide gemeenten in het sociaal domein. Al sinds 1999 voert de gemeente Rheden de dienstverlening aan inwoners uit op diverse gebieden. In 2015 is deze dienstverlening uitgebreid met de Jeugdwet, nieuwe taken Wmo en de Participatiewet. Sinds 2016 is ervaring opgedaan met het overnemen van enkele taken op het jeugdbeleid en de capaciteit die hiervoor nodig is (zie bijlage 2).

*4. Dienstverleningsovereenkomst (en Service Level Agreement Sociaal Domein) Rheden-Rozendaal is onder constructie, wat kans biedt om gewenste scenario hierin mee te nemen*

Op het moment van schrijven worden nieuwe afspraken gemaakt tussen Rheden en Rozendaal over de reeds uitbestede taken. Ook de methode voor kostenverrekening is hier onderdeel van. Het streven is om op 1 juni nieuwe afspraken te hebben vastgesteld over het takenpakket dat wordt uitbesteed. Het feit dat beide gemeenten op dit moment in gesprek zijn over het takenpakket, biedt kansen om eventueel extra uit te besteden taken hierin mee te nemen.

---

<sup>1</sup> De berekening hiervan is gebaseerd op Bijlage 3 van het advies, Financiële onderbouwing scenario. De herziening door taakverschuiving en efficiency resulteert volgens het college in een urenuitbreiding in totaal 0,78 FTE. De kosten hiervan zijn € 89.000 (0,78 x € 114.000).

### *5. De arbeidsmarkt is krap*

Door de krappe arbeidsmarkt lopen wij het risico dat wij niet (op tijd) de medewerker kunnen werven die we willen aantrekken.

#### **Wat gaan we daarvoor doen?**

Nadat de gemeenteraad een scenario heeft gekozen en een budget heeft vastgesteld, wordt gestart met de inrichting van het gewenste scenario. Wij gaan een medewerker werven voor het sociaal domein voor ongeveer 16 uren. Daarnaast zal de gemeente Rheden worden geïnformeerd over het beoogde scenario. Gelet op de constructieve houding van onze buurgemeente, verwachten we dan op afzienbare tijd afspraken te maken over het takenpakket, de kosten die er tegenover staan en de wijze waarop taken worden uitgevoerd. Deze zullen uiteindelijk worden verwerkt in de DVO/SLA sociaal domein, met als doel op 1 juni nieuwe afspraken te hebben vastgesteld.

#### **a) Planning**

Nadat door de gemeenteraad gekozen is voor een scenario, zal de kwartiermaker (extern adviseur) de onderhandeling starten met de gemeente Rheden. Voor scenario 2 is de verwachting dat het uit te besteden takenpakket en bijbehorende de kosten in maart in concept helder zijn. Parallel aan dit proces zal de werving voor extra capaciteit worden voorbereid. Op het moment dat het takenpakket in concept akkoord is bevonden door beide gemeenten (naar verwachting in maart), kan worden gestart met het werven van structurele capaciteit voor Rozendaal. Het college stuurt erop dat de extern adviseur per 1 juli 2022 niet meer nodig is en dat we na de zomer 2022 een structurele invulling hebben.

#### **b) Evaluatie**

In de nieuwe DVO en SLA sociaal domein zal worden opgenomen dat de taken en de samenwerking jaarlijks op ambtelijk en bestuurlijk niveau worden geëvalueerd. Dit biedt de mogelijkheid om het takenpakket aan te passen.

#### **c) Participatie en communicatie**

Het raadsbesluit zal door B&W aan het college van B&W van de gemeente Rheden kenbaar worden gemaakt.

#### **d) Publicatie verplicht?**

N.v.t.

#### **Wat mag het kosten?**

De gemeenteraad wordt gevraagd om een structureel bedrag beschikbaar te stellen voor de structurele taakinvulling. In ieder scenario vraagt dit om een ander bedrag (zie tabel op pagina 2 van dit raadsvoorstel).

Er wordt voor alle scenario's gevraagd om een 'budgetplafond', gebaseerd op schaal 10 (CAR-UWO). Een budgetplafond geeft de ruimte om te onderhandelen over de ureninzet en de benodigde salarisschaal, met de hoop dat de uiteindelijke kosten lager zullen zijn. Schaal 10 is als uitgangspunt genomen omdat dit de gemiddelde salarisschaal is van een beleidsmedewerker bij de gemeente Rozendaal.

## Raadsvoorstel

### *Scenario 2*

Voor het uitvoeren van de structurele taken conform scenario 2 wordt gevraagd jaarlijks een extra budget beschikbaar te stellen ad. € 89.000.

Het college van burgemeester en wethouders,

Boele Boelens,  
gemeentesecretaris

Ester Weststeijn,  
burgemeester

### **Bijlage(n)**

1. Advies structurele taakinvulling Sociaal Domein
2. Evaluatierapport Pilot Jeugd